FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 18 t'April, 2002

Kaw\a Numru 1
~itazz. Nru. 929/00JRM

Carmela GALEA

vs

Evelyn JONES armla, Dolores Galea armla, Philip Galea u Victoria mart il-Perit Andre' |ammit, f'isimha proprju u b]ala mandatarja tal-assenti Dottor Alex Galea M.D., u martu Gail Galea, Margaret Zuluaf mart Helmut, u l-istess Helmut Zulauf u Susan Rhodda mat Peter u l-istess Peter Roddha, u kif ukoll l-istess Perit Andre'

|ammit g]al kull interess li jista' jkollu.

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fil-15 ta' Mejju, 2000, li bih l-attri`i ippremettiet:

Illi l-konvenuti kienu ottjenew senten\a mill-Bord li Jirregola l-Kera fit-12 ta' Jannar, 2000 fl-ismijiet Evelyn Jones pro et noe vs Jason Galea noe et liema senten\a [iet ikkonfermata mill-Onorabbli Qorti ta' l-Appell de`i\a fl-14 t'April, 2000 fl-istess ismijiet fejn Joseph Galea [ie ordnat jizgombra mill-fond 476, Tower Bar, High Street, St. Venera liema senten\i huma hawn annessi u mmarkati b]ala Dok. A u B rispettivment;

Illi l-attri`i hija mart l-imsemmi Joseph Galea u li l-kirja ta' dan il-fond kienet saret originarjament lill-missierha Gaetano Magri liema kirja sussegwentement kienet [iet trasferta g]al fuqha u fuq \ewgha wara li dawn kienu i\\ewgu;

Illi l-kaw\a ta' zgumbrament mill-imsemmi fond saret biss kontra \ewgha u mhux kontriha ukoll skond ma titlob il-li[i u g]alhekk ma kienitx tifforma parti mill-pro`eduri fuq riferiti;

Illi g]alhekk dawn is-senten\i fuq indikati mhumiex esegwibbli fil-konfront tag]ha u ma tag]milx stat fil-konfront tag]ha;

G]alhekk l-attri`i talbet lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjra li s-senten\i mog]tija fit-12 ta' Jannar, 2000 mill-Bord li Jirregola l-Kera u fl-14 t'April,

2000 mill-Qorti ta' l-Appell ma jag]mlux stat fil-konfront tag]ha billi hija ma kienitx parti f'dawk il-pro`eduri; u

2. Sussegwentement kull mandat li jin]areg kontra l-attri`i in konnessjoni mas-senten\i hawn fuq indikati mhuwiex esegwibbli kontriha stante li hi ma kienitx tifforma parti mill-istess senten\i;

Bl-ispejje\ kontra l-konvenuti li huma minn issa ngunti g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attri`i, flimkien ma\-\ew[dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat in-Nota mressqa fit-18 ta' Jannar, 2001, li biha l-im]arrkin e``epew:

1. Illi preliminarjament id-dezerzjoni tal-kaw\a ai termini tal-artikolu 963 et seq tal-kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta billi l-pro`eduri bil-miktub ma jing]alqux fi \mien sitt xhur min]abba li l-attri`i ma]adetx]sieb li tinnotifika lill-e``ipjenti bi`-`itazzjoni entro dat-terminu;

2. Illi preliminarjament ukoll u bla pregudizzju g]all-ewwel e``ezzjoni, in-nullita' ta`-`itazzjoni, stante li din ma setg]etx ti[i proposta mill-attri`i li hi mara mi\\ewga wa]eda skond l-art. 1322 tal-Kap 16;

3.Illi subordinatamet u ming]ajr pregudizzju g]all-ewwel \ewg e``ezzjonijiet, it-talbiet attri`I huma infondati fil-fatt u fid-dritt g]ax huma intizi biss biex jiffrustraw senten\a tal-Qorti tal-Appell li kkonfermat senten\a tal-Bord li Jirregola l-Kera diretta kontra l-inkwilin ta' fond kummer`jali li kienet il-legittimu kontradittur f'dik il-kaw\a, u li kienet il-persuna li kontra tag]ha [ie spedit il-mandat ta' zgumbrament;

4. Illi qatt ma ssemma jew biss [ie a``ennat f'dik il-kaw\a li issa g]addiet in gudikat li l-kirja ori[inali kienet tg]ajjat lill-missier l-attri`i u f'kull ka\ meta il-kirja ma baqg]atex f'idejh [iet `eduta lill-konvenut fil-kaw\a u `ioe' Joseph Galea \ewg l-attri`i li qatt ma ssoleva l-e``ezzjoni li ma kienx il-legittimu kontradittur;

5. G]alhekk it-talbiet attri`i g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrkin;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-e``ezzjoni preliminari tad-de\erzjoni mqanqla mill-im]arrkin;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-attri`i fl-24 t'April, 2001[1], dwar l-imsemmija e``ezzjoni preliminari;

Rat in-Nota ta' Twe[iba mressqa mill-im]arrkin fis-6 ta' {unju, 2001[2], dwar l-istess e``ezzjoni;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a;

Rat id-Degrieti tag]ha tal-4 ta' Lulju, 2001, u tat-8 ta' Novembru, 2001, li bihom]alliet il-kaw\a g]as-sentenza dwar l-e``ezzjoni preliminari tad-de\erzjoni;

Ikkunsidrat:

Illi f'din il-kaw\a l-attri`i qeg]da titlob li ji[i dikjarat li de`i\joni tal-Bord li Jirregola l-Kera mog]tija fit-12 ta' Jannar, 2000, u konfermata mill-Qorti tal-Appell fl-14

[1] Pa[[. 36 sa 41 tal-pro`ess
[2] Pa[[. 43 sa 45 tal-pro`ess

t'April, 2000, ma jorbtuhiex g[aliex ma kinitx parti f'dawk l-atti. L-imsemmija de`i\jonijiet jirrigwardaw talba mag]mula mill-im]arrkin tallum biex jie]du lura f'idejhom]anut f'Santa Vennera;

Illi g]al din l-azzjoni, l-im]arrkin laqg]u, fost l-o]rajn, billi qeg]din jg]idu li l-kaw\a g]andha tieqaf g]aliex il-pro`edura bil-miktub tal-kaw\a ma ng]alqitx sa \mien sitt xhur minn mindu l-kaw\a tressqet;

Illi d-de\erzjoni tal-kaw\i hija regolata b'Titolu g]aliha fil-Kodi`i tal-Organi\\azzjoni u Pro`edura ~ivili ta' Malta[3], u din tfisser mod partikolari kif kaw\a tintemm min]abba li tkun tqieset abbandunata minn min bdiha. L-effetti ta' l-applikazzjoni ta' dawn ir-regoli, fl-ewwel istanza, jkunu li l-kaw\a tintemm imma ma jintemmx mag]ha l-jedd li l-attur jibda pro`eduri o]rajn [odda dwar l-istess kwestjoni jekk kemm-il darba jkun g]adu fi\-\mien li jag]mel dan[4];

Illi d-de\erzjoni tapplika min]abba l-]tie[a li l-pro`eduri bil-miktub ta' kull kaw\a (ji[ifieri qabel ma tibda t-trattazzjoni tag]ha) jmisshom jag]lqu sa \mien li l-li[i tg]id li huwa perentorju[5]. Fil-ka\ ta' kaw\i fl-ewwel grad, dan i\-\mien huwa ta' sitt xhur, li jibda g]addej minn dak inhar li jitressaq l-Att ta`-~itazzjoni;

Illi fil-ka\ quddiem il-Qorti, `-~itazzjoni tressqet fil-15 ta' Mejju, 2000, u n]ar[et b'appuntament g]all-ewwel smig] g]all-4 ta' Lulju, 2000, b'Degriet tal-25 ta' Mejju, 2000[6]. Illi l-im]arrkin [ew notifikati b'kopja tag]ha fis-16 ta' Jannar, 2001, ji[ifieri tmien (8) xhur minn dak inhar li nfet]et il-kaw\a;

Illi meta l-istitut tad-de\erzjoni dda]]al fil-Kodi`i pro`edurali tag]na, kien japplika biss g]al dawk il-kaw\i li tressqu bil-g]amla solenni (ji[ifieri, bil-mezz tal-libell):

[3] Titolu XV tat-Tielet Ktieb tal-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta (artt. 963 sa 967);
[4] Art. 963(6);
[5] Art. 963(1);
[6] Ara pa[. 24 tal-pro`ess;

hemm il-fehma, g]alhekk, li dan l-istitut ma japplikax g]al dawk il-kaw\i mibdija bil-pro`edura sommarja, ji[ifieri b'Att ta`-~itazzjoni[7];

Illi wie]ed irid jara jekk kemm-il darba dan li g]adu kemm ing]ad g]adux jg]odd illum, ji[ifieri wara li da]lu fis-se]] l-bidliet fil-Kodi`i fl-1995, fejn il-forma solenni fl-ewwel grad tne]]iet i\da ma tne]]iex l-istitut tad-de\erzjoni. Dan jing]ad g]aliex, fis-subartikolu (2) tal-artikolu 963, li jitkellem dwar minn meta jibda jing]add i\-\mien ta' sitt xhur, il-li[i ssemmi "l-pre\entata ta`-`itazzjoni". Minkejja dan, din il-Qorti, diversament presjeduta, kellha l-opportunita' li tqis din il-kwestjoni u kienet uriet il-fehma li s-sitt (6) xhur imsemmija fl-artikolu 963(1) kif inhu llum xorta ma japplikawx g]al pro`edura mibdija b'Att ta' ~itazzjoni, g]aliex fi pro`eduri sommarji m'hemmx \mien g]all-atti miktuba[8];

Illi, madankollu, wie]ed g]andu jsemmi li l-li[i, wkoll f'dak li jirrigwarda l-pro`eduri informali jew sommarji, tiffissa \mien jew fa\i ta' pro`eduri preliminari li matulhom huwa mistenni li jitressqu l-atti bil-miktub mill-partijiet u li, ma' l-g]eluq tieg]u, il-kaw\a titqieg]ed fuq il-listi g]as-smig][9]. F'dan il-ka\, allura, l-istitut tad-de\erzjoni jsir japplika b'dak il-mod u f'dawk i`-`irkostanzi[10], ukoll fil-ka\ ta' pro`eduri mibdijin b'Att ta' ~itazzjoni;

Illi g]al \mien twil, id-disposizzjonijiet tal-li[i [ew imfissra u applikati b'mod iebes u intransi[enti g]all-a]]ar u dan bil-]sieb li ji[i m]ares in-nuqqas ta' dewmien mhux me]tie[fil-kaw\i. Min-na]a l-o]ra jidher li huwa daqstant xieraq u mist]oqq li l-li[i tassikura li s-sanzjonijiet ma]suba fl-istitut tad-de\erzjoni ma jintefg]ux fuq il-parti li tonqos li twettaq il-parti tag]ha fi\-\mien stabilit minkejja r-rieda tag]ha, jew jekk turi li trid tu\a l-]ila

[7] Ara Noti dwar Pro`edura ~ivili, Prof. Caruana Galizia, pa[. 1450;
[8] Ara P.A. G.V. **29.1.1996** fil-kaw\a fl-ismijiet ***M. Vella Gatt noe vs C. Cassar;***
[9] Artt. 152 u 158(12) tal-Kap 12;
[10] Ara P.A. G.C. **9.12.1998** fil-kaw\a fl-ismijiet ***C. Calleja vs M. Micallef***

kollha tag]ha biex til]aq lill-parti l-o]ra, jew fejn il-parti l-o]ra tirrinunzja g]all-e``ezzjoni[11];

Illi, kif ing]ad minn din il-Qorti wkoll, l-istitut tad-de\erzjoni huwa ma]sub biex jippenali\\a lil dak l-attur (jew appellant) li ma jkunx qieg]ed imexxi bil-g]aqal il-pro`edura mibdija minnu, i\da mhux ma]sub la biex jorbot idejn il-Qorti fl-appuntament tal-kaw\i u lanqas biex isawwat lill-attur (jew appellant, skond il-ka\) min]abba ]ti[ijiet amministrativi tal-Qorti[12]. Issa, fil-qag]da pro`edurali li tapplika b]al issa, peress li `itazzjoni ma tistax ti[i notifikata lill-im]arrek qabel ma tkun in]ar[et b'ordni mill-Qorti, l-attur ma jistax ji[i kastigat g]a\-\mien li jkun g]adda bejn meta jkun ressaq l-Att ta`-~itazzjoni u meta dan ikun in]areg b'ordni tal-Qorti u jkun iffissat il-jum tal-ewwel smig][13];

Illi g]alhekk, jidher li l-waqt li wie]ed g]andu jqis b'applikazzjoni g]a\-\mien imsemmi fl-artikolu 963(1) tal-Kap 12 huwa dak ta' meta l-Qorti to]ro[l-ordni li bih il-kaw\a ting]ata jum g]all-ewwel smig] u jin]are[l-avvi\ ta' dik id-data[14];

Illi, fin-Nota ta' Sottomissjonijiet tag]hom, l-im]arrkin jg]idu li l-attri`i ma wrietx g]aqal bi\\ejjed u naqset li twettaq dawk il-pro`eduri kollha miftu]in g]aliha biex til]aq tinnotifikahom f'waqthom b'kopja tal-atti tal-kaw\a. Isemmu, b'mod partikolari, li g]al madwar seba' (7) xhur naqset li ter[a' to]ro[notifika o]ra wara li l-ewwel tentattiv f'Mejju, 2000, intemm ming]ajr su``ess;

Illi, min-na]a tag]ha, l-attri`i tg]id li g]amlet kulma setg]et bil-me\\i mog]tijin lilha mil-li[i biex twettaq fil-]in in-notifika me]tie[a, u, minbarra dan, hija kienet dejjem pre\enti fil-Qorti meta l-kaw\a ssej]et;

---

[11] Ara. App. Inf. **26.2.1999** fil-kaw\a fl-ismijiet ***F.X. Formosa et vs C. Mifsud et***;

[12] Ara P.A. GCD **5.11.1999** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Dr. T. Azzopardi vs V. Aquilina*** et;

[13] Ara P.A. NA **14.7.2000** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Elmo Insurance Services Limited et vs E. Pa`e et***;

[14] Ara P.A. NA **16.2.2001** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Dr. K.F. Dingli noe et vs Dr. R. Porsella Flores noe et***

Illi, bi qbil ma' dak li tg]id il-kumpannija attri`i, din il-Qorti temmen li l-li[i fir-rigward trid titqies kollha, u wie]ed ma jridx iwarrab minn quddiemu dak li jg]id l-artikolu 963(5) tal-Kap 12 dwar i\-\mien imsemmi fis-subartikolu (1) g]al dak li jirrigwarda kaw\i li jkunu pendenti quddiem il-Qorti fl-ewwel grad. F'dak il-ka\, il-li[i tg]id li kaw\a li l-pro`eduri bil-miktub tag]ha ma jing]alqux fi \mien tas-sitt (6) xhur, titqies li tqeg]det fuq il-lista tal-kaw\i li, f'`irkostanzi o]rajn, jit]allew *sine die* ta]t id-disposizzjonijiet tal-artikoli 964 sa 967 tal-Kodi`i. L-artikolu 963(5)(a) tal-Kap 12 ma jg]idx li l-kaw\a trid tkun segwiet l-*iter* imsemmi fl-artikolu 964(1), imma biss li, f'ka\ li kaw\a pendenti quddiem il-Qorti tal-ewwel grad, li l-pro`edura bil-miktub tag]ha ma tkunx ing]alqet fi\-\mien imfisser fl-artikolu 963(1), din <u>titqies</u> b]ala kaw\a li tkun tqeg]det fuq il-lista tas-smig] u <u>titqies</u> b]ala kaw\a li, b'ordni tal-Qorti, tkun marret *sine die*, g]alkemm fil-fatt ma tkun g]adha qatt hekk tqeg]det;

Illi, fil-fehma tal-Qorti, f'dak il-ka\, i\-\mien li fih il-kaw\a in\amm "imdendla" qabel titqies li marret de\erta jitwal bi\-\minijiet imsemmija fl-artikolu 964(1) u 967;

Illi g]alhekk, f'dan il-ka\, min]abba li l-im]arrkin [ew notifikati fi\-\mien kif imfisser hawn fuq, ma jibqax i\jed il-ka\ li wie]ed jitkellem dwar de\erzjoni jekk ma jkunux ukoll g]alqu \-\minijiet imsemmija fl-artikoli 964(1) u 967;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

**Ti`]ad l-ewwel e``ezzjoni** tal-im]arrkin u tiddikjkara li l-kaw\a ma marretx de\erta u g]andha g]alhekk timxi 'l quddiem bit-trattazzjoni tal-e``ezzjoni preliminari l-o]ra, jew, fil-ka\ ta' rinunzja, bis-smig] tal-provi fil-mertu.

L-ispejje ta' din id-de`i\joni jibqg]u g]as-sentenza a]]arija.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
18 t'April, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
18 t'April, 2002